

ΕΕ: Νέα εποχή για την προστασία των γνήσιων, τοπικών και ευρωπαϊκών χειροτεχνικών προϊόντων στην ενιαία αγορά! Από τον Δεκέμβριο του 2025, οι βιοτέχνες μπορούν να υποβάλουν αίτηση για νέα γεωγραφική ένδειξη.

Από την 1η Δεκεμβρίου 2025, ένα νέο σύστημα θα επιτρέπει στους παραγωγούς να προστατεύουν την ονομασία των χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση ως «**γεωγραφική ένδειξη**». Ο σχετικός κανονισμός της ΕΕ, που δημοσιεύθηκε το 2023 ([Προστασία των ευρωπαϊκών χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων \(europa.eu\)](#)), αποσκοπεί στη διαφύλαξη και ανάπτυξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του χειροτεχνικού και βιομηχανικού τομέα, καθώς και στη βελτίωση της εμπιστοσύνης και της προβολής των παραδοσιακών προϊόντων των οποίων τα βασικά χαρακτηριστικά συνδέονται με την προέλευσή τους, όπως τα μαχαίρια Solingen, η πορσελάνη Limoges ή Herend ή τα κεντήματα Madeira. Ανοίγει επίσης τον δρόμο για την προστασία των προϊόντων αυτών στις αγορές τρίτων χωρών.

Τι είναι τα χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα;

Τα **χειροτεχνικά προϊόντα** είναι προϊόντα που παράγονται είτε εξ ολοκλήρου με το χέρι είτε με τη βοήθεια χειροκίνητων ή ψηφιακών εργαλείων είτε με μηχανικά μέσα, όταν η χειρωνακτική συμβολή είναι σημαντικό συστατικό του τελικού προϊόντος.

Τα **βιομηχανικά προϊόντα** είναι προϊόντα που παράγονται με τυποποιημένο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της μαζικής παραγωγής, και με τη χρήση μηχανημάτων.

Καλύπτονται όλα τα χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα εκτός από αυτά που αναφέρονται στον πρόσφατα αναθεωρημένο κανονισμό για τις γεωγραφικές ενδείξεις του γεωργικού τομέα.

Ποια χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα θα επωφεληθούν από το καθεστώς προστασίας βάσει των νέων κανόνων;

Τα χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα **τρία κριτήρια** προκειμένου να επωφελούνται προστασίας σε επίπεδο ΕΕ:

- (1) Το προϊόν πρέπει να προέρχεται από συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα·
- (2) Η συγκεκριμένη ιδιότητα, φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό του προϊόντος πρέπει να μπορεί να αποδοθεί κυρίως στη γεωγραφική του προέλευση και
- (3) Ένα τουλάχιστον από τα στάδια παραγωγής του προϊόντος πρέπει να εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής.

Ποια είναι τα κύρια βήματα για την εξασφάλιση της προστασίας;

Η καταχώριση και η εξέταση θα πραγματοποιείται σε δύο φάσεις:

1. Πρώτον, σε **εθνικό επίπεδο**, οι παραγωγοί θα υποβάλουν τις αιτήσεις γεωγραφικής ένδειξης στις [αρμόδιες εθνικές αρχές](#).

2. Δεύτερον, σε **ενωσιακό επίπεδο**, οι αιτήσεις που θα περάσουν την εθνική φάση θα υπόκεινται στην αξιολόγηση και την έγκριση του [Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (EUIPO).

Η διαδικασία απευθείας υποβολής αίτησης στο EUIPO θα είναι επίσης δυνατή για τους αιτούντες στα Κράτη Μέλη που λαμβάνουν παρέκκλιση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Δανία, Φινλανδία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες και Σουηδία).

Πώς πρέπει οι παραγωγοί να προετοιμαστούν για το καθεστώς προστασίας;

Οι ομάδες παραγωγών θα πρέπει, σε πρώτο στάδιο, να αρχίσουν να συντάσσουν τις προδιαγραφές για τα προϊόντα τους. Θα μπορούν να υποβάλουν αίτηση προστασίας από την 1η Δεκεμβρίου 2025.

Τυχόν υπάρχουσες εθνικές γεωγραφικές ενδείξεις για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα θα παύσουν να ισχύουν το αργότερο μέχρι τις 2 Δεκεμβρίου 2026. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα έχουν ενημερώσει την Επιτροπή και το EUIPO σχετικά με τις νομικά προστατευόμενες ή χρησιμοποιούμενες ονομασίες τους που επιθυμούν να καταχωρίσουν και να προστατεύσουν στο πλαίσιο του νέου συστήματος.

Γιατί τα χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα χρειάζονται προστασία;

Τα γνήσια χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα που προέρχονται από συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και έχουν αναπτυχθεί με παραδοσιακό τρόπο αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις λόγω του αθέμιτου ανταγωνισμού από προϊόντα απομίμησης και λιγότερο ακριβά αντίγραφα, με αποτέλεσμα την παρακμή των παραδοσιακών βιοτεχνικών επαγγελμάτων και την ερήμωση της υπαίθρου. Με τη θέσπιση βασικών προϋποθέσεων που σχετίζονται με την προέλευση, τη φήμη και τα στάδια παραγωγής των προϊόντων αυτών, οι νέοι κανόνες αναγνωρίζουν τη σημασία της διαφύλαξης και της ανάπτυξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της παραδοσιακής τεχνογνωσίας, βοηθώντας τους παραγωγούς και τους καταναλωτές να αναγνωρίζουν αυτά τα γνήσια προϊόντα.

Επιπλέον, η απουσία εναρμονισμένου συστήματος προστασίας στην ΕΕ έχει οδηγήσει σε κατακερματισμό σε εθνικό επίπεδο σε διάφορα κράτη μέλη, αυξάνοντας το κόστος και την ανασφάλεια δικαίου για τους παραγωγούς. Ο κανονισμός προβλέπει μια απλή και αποτελεσματική καταχώριση των γεωγραφικών ενδείξεων που επιτρέπει στους παραγωγούς να επικεντρώνονται στις βασικές επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και να επεκτείνουν τις πωλήσεις τους σε τρίτες χώρες.

Επιπλέον, η σαφής επισήμανση των χειροτεχνικών και βιομηχανικών προϊόντων θα βοηθήσει στο πρόβλημα της έλλειψης ενημέρωσης των καταναλωτών, καθώς θα επιτρέψει στους Ευρωπαίους καταναλωτές να λαμβάνουν αποφάσεις αγοράς μετά λόγου γνώσεως όσον αφορά τα γνήσια παραδοσιακά προϊόντα.

Για περισσότερες πληροφορίες: [Γεωγραφικές ενδείξεις για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα - Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)